

4. CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÝCH ODBOROV 76 UČITEĽSTVO

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola pedagogická Kmeťovo stromoradie 5 080 01 Prešov
Názov školského vzdelávacieho programu	Výchovná a humanitná činnosť
Kód a názov ŠVP	76 Učiteľstvo
Kód a názov študijného odboru	7670 M pedagogický asistent
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR/EKR 4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	1. marec 2023
Miesto vydania	Stredná odborná škola pedagogická, Kmeťovo stromoradie č.5, 080 01 Prešov
Platnosť ŠkVP	01. september 2023 začínajúc prvým ročníkom

Cieľom študijných odborov skupiny 76 Učiteľstvo je odborné stredoškolské vzdelávanie a výchova budúcich kvalifikovaných odborníkov pre predprimárnu edukáciu, edukáciu vo voľnom čase, edukačnú prácu pedagogického asistenta, prácu v kultúre, sociálnej práci. Široké profilovanie absolventov so zameraním na kľúčové kompetencie umožňuje pripraviť žiakov na komplexné riešenie odborných problémov, ale aj na ich pohotovú adaptabilitu a prispôsobenie sa pre prácu v nových podmienkach (v závislosti od trhu práce), pre uplatňovanie nových koncepcií, metód, foriem, postupov, činností.

Štátny vzdelávací program obsahuje základné teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach pre predškolskú výchovu, výchovu a vzdelávanie vo voľnom čase, pre prácu pedagogického asistenta, pre sociálnu prácu. Ide o základné odborné činnosti, ktoré sú zamerané na plánovanie, prípravu, organizáciu, realizáciu a hodnotenie edukačnej práce, opatrovatelstvo a asistenciu v sociálnej oblasti.

V častiach zameraných na edukačnú prácu pedagogického asistenta ide o činnosti, ktoré súvisia s priamou pedagogickou činnosťou a individuálnou prácou so žiakmi podľa inštrukcií pedagóga, s prácou so žiakmi počas voľnočasových aktivít, so spoluprácou s rodinou a s vlastnými vzdelávacími aktivitami. Dôraz sa kladie na schopnosť spolupráce s pedagógom v triede pri uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu materskej, základnej a strednej školy, školy pre deti alebo žiakov s nadaním, špeciálnej školy alebo výchovného programu školského výchovno-vzdelávacieho zariadenia na utváranie rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní a na prekonávanie zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.

4.1. Charakteristika študijného odboru 7670 M

Študijný odbor:	7670 M pedagogický asistent
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	denné štúdium pre absolventov základnej školy

Základné údaje

Dĺžka vzdelávania a prípravy:	4 roky
Študijný odbor je určený pre:	dievčatá, chlapcov
Podmienky na prijatie do študijného odboru:	úspešné ukončenie 9. ročníka základnej školy preukázanie požadovaných vstupných vedomostí formou prijímacej skúšky z profilových predmetov, ktoré určí MŠVVaŠ SR
Spôsob ukončenia vzdelávania a prípravy:	maturitná skúška

Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR/EKR 4
Pracovné uplatnenie absolventa:	V profesiách a pracovných pozíciách v predprimárnom, primárnom a sekundárnom vzdelávaní, vo výchove vo voľnom čase, vo vzdelávacích, kultúrnych, sociálnych zariadeniach.
Nadväzná odborná príprava:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

4.1.1. Charakteristika obsahu vzdelávania a prípravy

Absolventi skupiny študijných odborov 76 Učiteľstvo sú kvalifikovaní zamestnanci so širokým odborným profilom, schopní samostatne vykonávať odborné činnosti v predprimárnom, primárnom a sekundárnom vzdelávaní, vo výchove vo voľnom čase, vo vzdelávacích, kultúrnych, sociálnych zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu, v opatrovateľskej a sociálnej starostlivosti, vo verejnej správe, pre ktoré je podmienkou ukončené úplné stredné odborné vzdelanie.

Študijný odbor 7670 M pedagogický asistent je určený žiakom so záujmom o humanitné vyučovacie predmety, pedagogiku, psychológiu, esteticko-výchovné predmety (hudobnú výchovu, výtvarnú výchovu, tvorivú dramatikú), telesnú výchovu, cudzie jazyky. Absolvent študijného odboru pedagogický asistent získal vedomosti a zručnosti, ktoré sú potrebné na vykonávanie práce asistenta učiteľa, a ktoré mu umožnia ľahšie sa rozhodovať pri voľbe svojho ďalšieho vzdelávania a lepšie sa adaptovať na podmienky vysokoškolského štúdia, zvlášť na fakultách, ktoré pripravujú budúcich učiteľov. Vhodné sú však i vysoké školy filozofického zamerania, resp. štúdium práva.

Cieľom teoretického vzdelávania je osvojenie si základných teoretických vedomostí potrebných pre edukačnú prácu pedagogického asistenta. Žiaci získajú základné všeobecné vedomosti o podmienkach, princípoch (zásadách), obsahu, stratégiách, formách a prostriedkoch edukácie detí a žiakov v predškolskom a školskom veku. Osvoja si základy plánovania a vyhodnocovania edukačnej práce, zásady komunikácie s deťmi a ich zákonnými zástupcami. Súčasťou obsahu je poznanie systému vzdelávania na Slovensku, úlohy a poslanie vzdelávacích inštitúcií na jednotlivých stupňoch, organizácii a riadení školstva, možnostiach neformálneho vzdelávania. Žiaci sú vedení rešpektovať v edukačnom procese individuálne schopnosti a potreby detí a žiakov, ich nadanie, kultúrne a sociokultúrne špecifiká, zdravotné a sociálne znevýhodnenie. Súčasne spoznávajú i jednotlivca ako subjekt edukácie, a to z hľadiska psychických procesov, stavov, štruktúry a dynamiky osobnosti, špecifik z hľadiska ontogenézy, či sociálneho prostredia, v súlade so psychologickými zákonitostami učenia, vyučovania, výchovy. Zároveň sú žiaci vedení k uvedomeniu si potreby celoživotného vzdelávania a učenia sa. Dôraz sa kladie na špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vytváranie podmienok na prekonávanie jazykových, zdravotných a sociálnych bariér dieťaťa a žiaka pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu.

V rámci praktickej prípravy si žiaci osvoja základné zručnosti potrebné pre edukačnú činnosť pedagogického asistenta, naučia sa pod vedením pedagóga plánovať, zorganizovať, zrealizovať a vyhodnotiť výchovno-vzdelávacie činnosti s prihliadnutím na individuálne osobitosti dieťaťa a žiaka, ako aj na jeho potreby, a záujmy. Žiaci si osvoja základné metódy poznávania a hodnotenia detí a žiakov, učia sa aplikovať špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Aplikujú teoretické vedomosti z pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygiény, metodiky edukačných činností v realizácii edukačných a záujmových činností detí a žiakov (výtvarných, hudobných, hudobno-pohybových, dramatických telovýchovných, pohybových a športových). Dôraz je kladený najmä na utváranie rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní, na prekonávanie priestorových, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.

Všeobecné vzdelávanie dáva predpoklady pre lepšiu adaptabilitu v praxi, pre permanentné vzdelávanie i prípadné vysokoškolské štúdium. Obsah učiva všeobecnovzdelávacích predmetov je usporiadaný vo vzťahu k odborným predmetom vzhľadom na celkový rozvoj osobnosti i profesionálnu pripravenosť žiaka. Spoločenskovedné predmety umožňujú absolventovi orientovať sa vo všeobecne ľudských, občianskych, spoločenských i filozofických otázkach.

Odborné vzdelávanie umožňuje žiakom získať vedomosti z oblasti vied o človeku, ktoré sú nevyhnutné pre prácu s deťmi a žiakmi. Odbornú spôsobilosť dotvárajú metodiky predmetov, v ktorých žiaci získavajú metodické a praktické zručnosti. Odborné vzdelávanie umožňuje získané vedomosti aplikovať v praxi, pri riešení konkrétnych edukačných situácií a problémov.

Praktické vyučovanie integruje vedomosti a schopnosti získané vo všeobecnom a odbornom vzdelaní. Žiakom poskytuje možnosť komplexne ich uplatniť v konkrétnom edukačnom prostredí a edukačnej situácii. Dotvára vzťah žiakov k deťom, mládeži ako i k profesii pedagogického asistenta. Štúdium voliteľných predmetov umožňuje žiakom získať odbornosť podľa vlastných záujmov a schopností.

4.1.2. Spôsob ukončenia vzdelávania a prípravy

Štúdium je ukončené maturitnou skúškou, ktorú tvorí písomná, praktická a ústna časť. Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry a cudzieho jazyka pozostáva z externej a internej časti, teoretická časť odbornej zložky maturitnej skúšky a praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky pozostáva iba z internej časti.

Cieľom teoretickej časti odbornej zložky je overenie vedomostí a zručností v rozsahu učiva odborných vyučovacích predmetov určených vzdelávacími štandardmi - pedagogika, psychológia, špeciálna pedagogika, sociálna pedagogika, právna náuka, sociológia a výsledné hodnotenie je realizované podľa vzoru príslušného pre výpočet váženého priemeru.

Cieľom praktickej časti odbornej zložky je obhajoba vlastného projektu (komplexnej odbornej práce, spracovaného problému a i.)

Okruhy tém navrhnuté Predmetovou komisiou pedagogiky a psychológie v počte 15 sú schválené riaditeľom školy. Témy sú zadané na začiatku II. polroka vo IV. ročníku a termín odovzdania prác je 4 týždne pred vykonaním maturitnej skúšky z PČOZ. Forma práce, ktorej rozsah má byť 15 strán (mimo príloh) musí zodpovedať platným technickým a bibliografickým normám.

Konzultant a oponent je určený vedúcim PK pedagogiky a psychológie. Konzultant priebežne zaznamenáva konzultácie so žiakom, ktoré písomne potvrdí a zapíše do Dohody o konzultáciách. Oponent vypracuje Oponentský posudok, v ktorom písomne ohodnotí úroveň práce vychádzajúc z odbornej, z jazykovej a štylistickej úrovne teoretickej a praktickej časti práce, z dodržania technických a bibliografických noriem, zo samostatnosti spracovania, z využitia v odbore.

Obhajoba práce (projektu) pokračuje v ústnej časti maturitnej skúšky pred predmetovou maturitnou komisiou, ktorú tvorí predseda a skúšajúci

učitelia odborných predmetov v príslušnom študijnom odbore.

Pri výslednom hodnotení sa zohľadňujú kritériá:

- a) odborná úroveň projektu,
- b) grafická úroveň projektu,
- c) vlastná obhajoba – úroveň prezentácie,
- d) používanie odbornej terminológie,
- e) využitie odbornej literatúry,
- f) hodnotenie oponentom.

4.1.3. Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

V študijnom odbore 7670 M pedagogický asistent nemôže byť prijatý žiak, ktorý má nekorigovateľné poruchy reči a poruchy správania.

V prípade zdravotného postihnutia vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

4.1.4. Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce

Súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce. Vo výchovno-vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia vychádzať z platných právnych predpisov – zákonov, nariadení, vykonávacích predpisov a noriem.

V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa platných predpisov podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Nevyhnutné je poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Škola má spracovanú Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení bezpečnostným technikom a vyučujúcimi vždy na úvodných hodinách jednotlivých predmetov.

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje platný zdravotný preukaz.